

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama

(COM(2021) 564 final – 2021/0214 (COD))

(2022/C 152/30)

Izvjestitelj: **Andrés BARCELÓ DELGADO**

Suizvjestitelj: **John COMER**

Zahtjev za savjetovanje:	Europski parlament, 13.9.2021.
	Vijeće, 21.9.2021.
Pravna osnova:	članak 192. stavak 1. i članak 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za poljoprivredu, ruralni razvoj i okoliš
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	25.11.2021.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	8.12.2021.
Plenarno zasjedanje br.:	565
Rezultat glasanja	
(za/protiv/suzdržani):	179/3/7

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO pozdravlja prijedlog Komisije da se uspostavi mehanizam za prilagodbu ugljika na granicama (eng. *Carbon Border Adjustment Mechanism*, CBAM) radi senzibiliziranja javnosti o klimatskim ambicijama EU-a i stvaranja jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu.

1.2. EGSO poziva na to da se procjena učinka proširi na izvozne aktivnosti sektora obuhvaćenih područjem primjene CBAM-a. EU mora nastaviti slijediti svoje klimatske ambicije, no istodobno europskoj industriji mora zajamčiti jednakе uvjete na međunarodnoj sceni i omogućiti joj da se natječe na jedinstvenom tržištu i da izvozi na međunarodna tržišta.

1.3. EGSO potiče zakonodavce EU-a da istraže kako riješiti pitanje izvoza kako bi se industriji EU-a omogućilo da i dalje bude konkurentna na međunarodnom tržištu. EGSO preporučuje da se provede procjena učinka kako bi se utvrdilo na koji način treba tumačiti ili prilagođavati pravila WTO-a tako da se njima podupiru ciljevi i učinkovitost CBAM-a i time doprinese izbjegavanju industrijskih emisija CO₂ diljem svijeta.

1.4. Brojne važne teme trebat će dodatno razraditi putem delegiranih akata za provedbu. To znači da je, uzme li se ova točka u obzir zajedno s prethodnom, gotovo nemoguće odrediti kakve će biti posljedice provedbe u svakom proizvodnom sektoru. Nedoumice o nekoliko ključnih detalja predložene uredbe otežavaju njezino ocjenjivanje u ovoj fazi zakonodavnog postupka. Međutim, potrebno je izbjegći nesigurne okvirne uvjete, posebno pri procjeni CO₂ za uvoz, kako se ne bi ugrozile proaktivne i anticipatorne mjere europskih poduzeća za zaštitu klime.

1.5. EGSO traži od europskih zakonodavaca da prihode od CBAM-a izravno namijene za potporu industrijskoj tranziciji pogodjenih sektora. Nekim gospodarskim sektorima koje je pogodilo nepravedno natjecanje u području klime mogla bi zatrebiti dodatna potpora kojom bi se priznali njihovi naporji jer bi mogli postati manje konkurentni od onih koji ne vode računa o klimatskom/okolišnom otisku.

1.6. EGSO potiče Europsku uniju da manje razvijenim zemljama pomogne poboljšati njihove tehnološke sposobnosti kako bi se izbjegao rizik od izbjegavanje mjera CBAM-a.

1.7. Temeljita provjera stvarnih emisija ugradenih u uvezene proizvode bit će ključna za pravedno uvodenje CBAM-a. EGSO preporučuje da Komisija postavi konkretnе zahtjeve ovlaštenim tijelima za verifikaciju.

1.8. Odbor prepoznaće potrebu za snažnom industrijom u Europi koja je u potpunosti konkurentna i klimatski odgovorna.

1.9. Odbor traži od Komisije da istodobno sa zakonodavnim postupkom provede studiju učinka o mogućim učincima CBAM-a duž lanca vrijednosti kao posljedicom njegove provedbe.

1.10. Uvođenje CBAM-a izazvalo bi veliku promjenu u svjetskom trgovinskom sustavu. EU mora poduzeti sve potrebne korake kako bi osigurao da CBAM ne dovede do povećanja emisija stakleničkih plinova u drugim dijelovima svijeta, a samim time potencijalno i do dodatnih globalnih emisija. CBAM ni na koji način ne smije voditi ka deindustrijalizaciji EU-a. EU mora uravnotežiti svoje klimatske ambicije s realnim stanjem stvari, odnosno s time da je smanjenje emisija stakleničkih plinova globalno pitanje.

1.11. Politička dimenzija CBAM-a nije dovoljno istaknuta. Konačna odluka u pogledu CBAM-a uvelike će se temeljiti ne samo na raspravama u EU-u nego i na pregovorima s trgovinskim partnerima koji će biti neophodni kako bi se dogovorili o ishodu i izbjegli trgovinski sukob.

1.12. EGSO opravdano očekuje da će se funkcionalnim sustavom CBAM-a povećati otpornost radnih mjeseta u poduzećima i sektorima koji su prije ispuštali više CO₂, a sada postaju prihvatljiviji za klimu. Međutim, upozorava i na rizik od neuspjeha CBAM-a, zajedno s ETS-om. Potpuno ukidanje besplatne dodjele emisijskih jedinica uvođenjem CBAM-a moglo bi dovesti do velikog gubitka radnih mjeseta u EU-u.

1.13. CBAM će pridonijeti ostvarenju klimatskih ambicija EU-a kao i snažnijeg industrijskog otiska u budućnosti u Europi. Očiti rizici, kao što su poteškoće u provjeri dostavljenih informacija o emisijama CO₂ iz trećih zemalja i moguće izbjegavanje mjera, moraju se uzeti u obzir pri provedbi CBAM-a, tijekom i nakon prijelaznog razdoblja.

2. Sažetak prijedloga Komisije

2.1. Komisija je 14. srpnja objavila paket „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti“⁽¹⁾ koji uključuje prijedlog mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama (CBAM)⁽²⁾, koji je pak blisko povezan s revizijom Direktive o sustavu EU-a za trgovanje emisijama (ETS)⁽³⁾. Sam paket „Spremni za 55 %“ rezultat je komunikacije „Europski zeleni plan“⁽⁴⁾ predstavljene 15. prosinca 2019.

2.2. U prijedlogu se predviđa primjena „zamišljenog ETS-a“ na uvoz nekoliko industrijskih proizvoda i električne energije. Sektori obuhvaćeni u prvoj fazi jesu: cement, čelik, gnojiva, aluminij i električna energija.

2.3. Za te materijale s intenzivnjom naknadnom preradom u prijedlog su već uključeni brojni proizvodi na kraju proizvodnog lanca. Ipak, navode se „složeni proizvodi“ kojima bi se moglo povećati područje primjene prijedloga.

2.4. Administrativno opterećenje CBAM-a snose Komisija, države članice i uvoznici za tržište EU-a.

⁽¹⁾ COM(2021) 550 final.

⁽²⁾ COM(2021) 564 final.

⁽³⁾ COM(2021) 551 final.

⁽⁴⁾ COM(2019) 640 final.

2.5. „Zamišljeni ETS” preslika je aktualnog ETS-a uz neke ključne razlike: neće se moći trgovati certifikatima o emisijama i uvoznici će morati predati te certifikate prema aktualnoj cijeni CO₂ u EU-u na temelju emisija ugrađenih u proizvode namijenjene uvozu u EU.

2.6. Popis sektora i proizvoda obuhvaćenih CBAM-om naveden je u Prilogu I. prijedlogu. Komisija će proširiti područje primjene CBAM-a na nove proizvode ako utvrdi ozbiljan rizik od izbjegavanja mjera. Prijedlog Komisije o uključivanju novih sektora ili proizvoda bit će predmet cjelovitog zakonodavnog postupka.

2.7. U predloženom sustavu uzimaju se u obzir samo izravne emisije (1. područje primjene), a ne neizravne emisije povezane s energijom (električnom ili toplinskom energijom) (2. područje primjene) ili neizravne emisije proizvoda u lancu vrijednosti na nižim razinama, no uključile bi se ograničene emisije na višim razinama lanca vrijednosti (ne uključujući prometni ili korporativni lanac vrijednosti) (3. područje primjene) primjenom koncepta „složene robe”. U prijedlogu se ne navodi podrobno kako će to funkcionirati, no Komisija će to utvrditi provedbenim aktima.

2.8. Zemljopisno područje primjene obuhvaća sve treće zemlje izvan carinske unije osim onih koje su uključene u aktualni sustav EU-a za trgovanje emisijama ili zemlje „povezane” s tim sustavom. Uključene su posebne mjere kako bi se uzela u obzir cijena ugljika koja se naplaćuje u nekoliko trećih zemalja.

2.9. CBAM se razlikuje od ETS-a jer će CBAM biti usmjeren na proizvode (s posebnim oznakama kombinirane nomenklature („KN”)), dok je ETS usmjeren na postrojenja.

2.10. Krajnji je cilj CBAM-a postupna zamjena trenutačne besplatne dodjele u obuhvaćenim sektorima. Nakon „prijezognog razdoblja od tri godine” besplatna dodjela postupno će se ukidati od 2026. prema stopi od 10 % godišnje narednih deset godina, kao što se trenutačno predviđa u Komisijinom prijedlogu. Pojedinosti o napretku postupnog ukidanja besplatne dodjele u obuhvaćenim sektorima nisu uključene u prijedlog o CBAM-u nego u reviziju Direktive o sustavu EU-a za trgovanje emisijama.

2.11. CBAM će uzeti u obzir besplatne dodjele odobrene industriji EU-a kako bi se izbjegla dvostruka zaštita. Provedbenim aktima Komisije utvrdit će se metodologija za izračun razine CBAM-a za svaki proizvod.

2.12. Pravila za određivanje emisija ugrađenih u proizvode općenita su uz poseban i pojednostavljen pristup uvozu električne energije.

2.13. Komisija smatra da će biti potrebna prijelazna faza od tri godine za unaprjeđenje izračuna ugrađenih emisija i za određivanje akreditiranih verifikatora tih emisija. Sveobuhvatna revizija sustava mora se provesti 2025., prije druge faze CBAM-a.

2.14. Prihode od CBAM-a prikupljat će nacionalna tijela koja će ih u načelu uplaćivati u riznicu EU-a nakon odbijanja administrativnih troškova povezanih s upravljanjem postupcima.

2.15. U prijedlogu se predviđa trogodišnja (2023. – 2025.) administrativna probna faza bez gospodarskih posljedica. Uvoznici će morati provesti postupke izvješćivanja, ali neće morati provjeravati ugrađene emisije, dobivati prethodno odobrenje ili plaćati certifikate za uvezene proizvode.

3. Opće napomene

3.1. Komisija je, pod vodstvom Glavne uprave TAXUD, obavila dobar posao u pogledu nacrta prijedloga, uzimajući pritom u obzir potrebu za kombiniranjem širenja klimatskih ambicija EU-a i za izbjegavanjem rizika od istjecanja ugljika.

3.2. Čini se da je prijedlog predstavljen bez utvrđivanja određenih tehničkih pojedinosti o kojima će Komisija donijeti odluku tijekom prve faze (probogn razdoblja). Vijeće i Parlament zalažu se za pokretanje CBAM-a 2023., što je kratak rok.

3.3. Brojne važne teme trebat će dodatno razraditi putem delegiranim aktima za provedbu. To znači da je, uzme li se ova točka u obzir zajedno s prethodnom, gotovo nemoguće odrediti kakve će biti posljedice provedbe u svakom proizvodnom sektoru. Nedoumice o nekoliko ključnih detalja predložene uredbe otežavaju njezino ocjenjivanje u ovoj fazi zakonodavnog postupka. Međutim, potrebno je izbjegći nesigurne okvirne uvjete, posebno pri procjeni CO₂ za uvoz, kako se ne bi ugrozile proaktivne i anticipatorne mjere europskih poduzeća za zaštitu klime.

3.4. Kad je riječ o uvozu električne energije, nije jasno je li Komisija pravilno procijenila učinak na cijenu električne energije na tržištu električne energije EU-a i način na koji bi se time ostvarili veći troškovi za potrošače i tako povećao rizik od istjecanja ugljika u sektorima s velikom potrošnjom električne energije. Naime, ne treba zaboraviti da se potrošnja električne energije ne uzima u obzir pri izračunu ugljičnog otiska uvezenih proizvoda⁽⁵⁾.

3.5. Europska industrija usmjerena je na izvoz. Međutim, ako kao posljedica CBAM-a dobije određenu zaštitu od uvoza, no ne bude mogla konkurirati na međunarodnim tržištima, doći će do velikog manjka njezine konkurentnosti pa Europa više neće moći privlačiti industrijska ulaganja.

3.6. Vrlo brza zamjena postojećih mera za sprječavanje istjecanja CO₂, pomoću CBAM-a mogla bi dovesti do znatne nesigurnosti i narušiti odluke o dugoročnom ulaganju koje su već donesene na temelju nedavno revidiranih ciljeva za 2030. Mogla bi smanjiti i kapacitet industrije za ulaganje u niskougljične tehnologije te postati prepreka za tržišno natjecanje kad je riječ o pristupu tržištima trećih zemalja. Stoga bi prema potrebi u početku trebalo zadržati aktualnu stopu besplatnih emisijskih jedinica kako bi se industrijama obuhvaćenima CBAM-om omogućilo da ostvare veću ugljičnu učinkovitost, nakon čega bi moglo uslijediti postupno smanjenje besplatnih emisijskih jedinica, kako se bude smatralo prikladnim, da bi se omogućila daljnja dekarbonizacija.

3.7. Konkurentnost i učinke cijena na lanac vrijednosti trebalo bi pomno procijeniti kako bi se ograničio utjecaj, posebno u izvoznim sektorima kao što je, među ostalim, poljoprivredno-prehrambeni, koji znatno ovise o proizvodima iz sektora koji je već obuhvaćen prijedlogom o CBAM-u.

3.8. CBAM bi mogao doista u cijelosti ostvariti svoje ciljeve samo ako se zahtjev izbjegavanja CO₂ za uvoz u EU nadoknadi prednostima koje europski proizvođači ostvaruju zahvaljujući klimatski prihvatljivoj proizvodnji za izvoz. Moguće je da će između poduzeća trećih zemalja i poduzeća EU-a na jedinstvenom tržištu biti prilično jednaki uvjeti, no nijedno poduzeće EU-a neće moći biti konkurentno u inozemstvu jer će proizvođači EU-a plaćati pune troškove ugljika, dok će konkurenti iz trećih zemalja plaćati male ili nikakve troškove.

3.9. Sustav bi mogao otvoriti mogućnost za nekoliko načina izbjegavanja mera kao što su premještanje izvora, načini verifikacije, poduzeća s više objekata u trećim zemljama koja lažno tvrde da se proizvodi proizvedeni u postrojenjima s visokim ugljičnim otiskom proizvode u postrojenjima s niskim ugljičnim otiskom, zamjena izvora i definicija robe. To bi moglo otežati napredak u ostvarivanju ambicioznijih klimatskih ciljeva CBAM-a. Prijedlog bi trebalo pozorno unaprijediti tijekom zakonodavnog postupka kako bi se izbjeglo takvo štetno ponašanje koje ozbiljno narušava cilj zakonodavstva: roba bi trebala imati vlastiti klimatski otisk neovisno o tome odakle dolazi kako bi se promicala učinkovitost u ublažavanju klimatskih promjena na svjetskoj razini, a ne lokalno smanjenje eksternalizacijom emisija.

4. Posebne napomene

4.1. EGSO vrlo aktivno istražuje mogućnosti, ograničenja i važne aspekte koje treba razraditi u okviru mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama ili drugog rješenja poreznog tipa kako bi se smanjilo istjecanje ugljika ujednačavanjem klimatskih troškova i napora bez obzira na to je li riječ o proizvodima iz EU-a ili o proizvodima iz trećih zemalja. EGSO je bio prva institucija EU-a koja je utvrdila te mogućnosti kao dopunsku mjeru za ograničavanje istjecanja ugljika.

⁽⁵⁾ Procjena učinka CBAM-a Europske komisije, Prilog 8.

4.2. Komisija želi proširiti CBAM kako bi uključivao „emisije iz 2. područja primjene” (iz električne ili toplinske energije) koje su trenutačno isključene. Zakonodavci EU-a moraju voditi računa o tome da naknada za neizravne troškove nastale iz električne energije uopće nije homogena jer ovisi o odlukama država članica. Najgori scenarij je taj da CBAM ograniči naknadu koju industrija prima za neizravne troškove, što bi dovelo do naknade manje od dopuštene smjernicama EU-a.

4.3. U prijedlogu o CBAM-u izuzimaju se feroslitine (KN 7202), no nije jasno hoće li se ugrađene emisije feroslitina uzimati u obzir u relevantnim proizvodima (npr. nehrđajući čelik (KN 7218)) jer se za mnoge aspekte čekaju sekundarni propisi kojima će se obuhvatiti tehničke i druge vrlo važne teme.

4.4. Na razini EU-a pravna sigurnost od ključne je važnosti pa prijedlog o CBAM-u treba unaprijediti tijekom zakonodavnog postupka kako bi pružio sigurnost svim gospodarskim subjektima, i onima iz Europe i onima iz trećih zemalja.

4.5. Pravednu „klimatsku i okolišnu konkurentnost” europske i neeuropske učinkovite industrije, što uključuje i pravedne radne uvjete dogovorene u kolektivnim pregovorima sa socijalnim partnerima, trebalo bi na sličan način promicati na međunarodnoj sceni. Socijalno poželjna nova konkurentnost europske industrije može se postići samo aktivnostima povoljnim za klimu pod pravednim radnim i socijalnim uvjetima. Takvim dogovorima na jedinstvenom tržištu EU-a, ali i na međunarodnom tržištu, potaknut će se pošteno tržišno natjecanje u području klime.

4.6. Usklađenost uvoza u EU sa zahtjevima CBAM-a temelji se na dokumentima koji su izdani izvan EU-a. Time se nameće pitanje izvanteritorijalnosti i nadležnosti EU-a u utvrđivanju valjanosti tih dokumenata. Osim toga, vrijeme potrebno za provedbu te ocjene omogućilo bi uvezenoj robi s višim ugljičnim otiskom od prijavljenog da uđe na tržište EU-a nauštrb predloženih propisa i europske industrije.

4.7. Nije jasno kako izračunati ugrađene emisije u prerađenim proizvodima koji nisu navedeni u Prilogu I. no sadržavaju materijale iz tog priloga.

4.8. Izvješćivanje, verifikacija, sljedivost i praćenje ključni su aspekti te se ne bi smjeli oslanjati samo na nasumično praćenje, kao što to nije slučaj ni u praćenju ETS-a. Trebao bi postojati jasan i brz postupak kojim će se osigurati da se moguće izbjegavanje mjera ili nepostupanje u skladu s CBAM-om riješe u kratkom vremenu kako bi se sprječilo izbjegavanje mjera, ali i remećenje trgovinskog lanca/lanca opskrbe.

4.9. Verifikacija i praćenje u Europskoj uniji i državama članicama trebali bi biti u potpunosti transparentni i pouzdani. Informacije bi trebale biti dostupne relevantnim tijelima ovlaštenima za provedbu nadzora uz logično očuvanje povjerljivosti.

4.10. Europska komisija trebala bi ponuditi svoju potporu državama članicama EU-a sa slabijim administrativnim sposobnostima na granicama jer bi one mogle biti na meti nepoštenih praksi i postati pristupna točka za izbjegavanje mjera CBAM-a. U svoje programe za potporu zemljama u razvoju i susjednim zemljama mora uključiti i „osposobljavanje” za CBAM kako bi im se pomoglo u suočavanju s izazovima zaštite klime i kako bi se suzbio rizik od izbjegavanja mjera.

4.11. Prihodi od CBAM-a trebali bi se namijeniti za potporu europskoj industrijskoj i pravednoj tranziciji na ugljično neutralno gospodarstvo obuhvaćenih sektora. EU bi mogao pokrenuti poseban inovacijski fond za tehnološki razvoj radi promicanja industrijske tranzicije bez ugrožavanja njihove klimatske konkurentnosti.

5. Napomene u pogledu WTO-a

5.1. Komisija je vrlo oprezna u pogledu kompatibilnosti s pravilima WTO-a. Zbog toga je izvoz izuzet iz prijedloga. Budući da su mišljenja u pogledu kompatibilnosti s pravilima WTO-a oprečna, mora se provesti detaljna analiza ovog pitanja zajedno s otvorenim diplomatskim raspravama s trgovinskim partnerima kako bi se izbjegao trgovinski rat i omogućilo industriji EU-a da bude konkurentna na međunarodnim tržištima.

5.2. Vjerojatno će se pozvati na članak XX. točke (b) i (g) Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT; 1994.) da bi se CBAM opravdao kao politika za zaštitu okoliša. Nitko ne može znati koju će odluku o tome donijeti povjerenstvo WTO-a ili žalbeno tijelo.

5.3. U trenutačnim okolnostima, zbog hitnosti borbe protiv klimatskih promjena, ključno je da obnovljeni WTO u svoj program uvrsti područje okoliša i klime. EU bi mogao iskoristiti CBAM kao priliku za pokretanje te rasprave, zajedno s drugim trgovinskim partnerima u okviru WTO-a. EGSO je to već predložio u svom mišljenju REX/531⁽⁶⁾.

Bruxelles, 8. prosinca 2021.

*Predsjednica
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Christa SCHWENG*

⁽⁶⁾ Mišljenje EGSO-a „Tržišta ugljika: stvaranje, strukturiranje i izazovi za europsku industriju“ (REX/531) (SL C 429, 11.12.2020., str. 122.).

PRILOG

Sljedeći su amandmani odbijeni tijekom rasprave premda su dobili barem četvrtinu glasova (pravilo 43. stavak 2. Poslovnika):

AMANDMAN 1.**Točka 3.6.**

Izmijeniti kako slijedi:

Mišljenje Stručne skupine	Amandman
Vrlo brza zamjena postojećih mjera za sprječavanje istjecanja CO ₂ , pomoću CBAM-a mogla bi dovesti do znatne nesigurnosti i narušiti odluke o dugoročnom ulaganju koje su već donesene na temelju nedavno revidiranih ciljeva za 2030. Mogla bi smanjiti i kapacitet industrije za ulaganje u niskougljične tehnologije te postati prepreka za tržišno natjecanje kad je riječ o pristupu tržištima trećih zemalja. Stoga bi prema potrebi u početku trebalo zadržati aktualnu stopu besplatnih emisijskih jedinica kako bi se industrijama obuhvaćenima CBAM-om omogućilo da ostvare veću ugljičnu učinkovitost, nakon čega bi moglo uslijediti postupno smanjenje besplatnih emisijskih jedinica, kako se bude smatralo prikladnim , da bi se omogućila daljnja dekarbonizacija.	Vrlo brza zamjena postojećih mjera za sprječavanje istjecanja CO ₂ , pomoću CBAM-a mogla bi dovesti do znatne nesigurnosti i narušiti odluke o dugoročnom ulaganju koje su već donesene na temelju nedavno revidiranih ciljeva za 2030. Mogla bi smanjiti i kapacitet industrije za ulaganje u niskougljične tehnologije te postati prepreka za tržišno natjecanje kad je riječ o pristupu tržištima trećih zemalja. Stoga bi prema potrebi u početku trebalo zadržati aktualnu stopu besplatnih emisijskih jedinica kako bi se industrijama obuhvaćenima CBAM-om omogućilo da ostvare veću ugljičnu učinkovitost, nakon čega bi moglo uslijediti postupno smanjenje besplatnih emisijskih jedinica, dok se nova mjera ne pokaže djelotvornom , da bi se omogućila daljnja dekarbonizacija.

Obrazloženje

Točka 3.6 u suštini se bavi besplatnim emisijskim jedinicama koje bi u početku trebalo zadržati kako bi se industrijama obuhvaćenima CBAM-om omogućilo da ostvare veću ugljičnu učinkovitost, nakon čega slijedi postupno smanjenje besplatnih emisijskih jedinica, pa bi tu odredbu trebalo prebaciti i na zaključke i preporuke, uz dodavanje napomene „dok se nova mjera ne pokaže djelotvornom”, čime se jača stajalište da bi CBAM trebalo smatrati komplementarnim instrumentom za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica dok CBAM ne postane potpuno operativan i djelotvoran i pod uvjetom da ne dovodi do istjecanja ugljika, čime se industriji EU-a osiguravaju istinski jednaki uvjeti.

Rezultat glasanja:

Za: 66

Protiv: 90

Suzdržani: 24

AMANDMAN 2.**Točka 1.12.**

Izmijeniti kako slijedi:

Mišljenje Stručne skupine	Amandman
EGSO opravdano očekuje da će se funkcionalnim sustavom CBAM-a povećati otpornost radnih mjesta u poduzećima i sektorima koji su prije ispuštali više CO ₂ , a sada postaju prihvatljiviji za klimu. Međutim, upozorava i na rizik od neuspjeha CBAM-a, zajedno s ETS-om. Potpuno ukidanje besplatne dodjele emisijskih jedinica uvođenjem CBAM-a moglo bi dovesti do velikog gubitka radnih mjesta u EU-u.	EGSO opravdano očekuje da će se funkcionalnim sustavom CBAM-a povećati otpornost radnih mjesta u poduzećima i sektorima koji su prije ispuštali više CO ₂ , a sada postaju prihvatljiviji za klimu. Međutim, upozorava i na rizik od neuspjeha CBAM-a, zajedno s ETS-om. Potpuno ukidanje besplatne dodjele emisijskih jedinica uvođenjem CBAM-a moglo bi dovesti do velikog gubitka radnih mjesta u EU-u. <i>U početku bi trebalo zadržati aktualnu stopu besplatnih emisijskih jedinica kako bi se industrijama obuhvaćenima CBAM-om omogućilo da ostvare veću ugljičnu učinkovitost, nakon čega bi moglo uslijediti postupno smanjenje besplatnih emisijskih jedinica, dok se nova mjera ne pokaze djelotvorno, da bi se omogućila daljnja dekarbonizacija.</i>

Obrazloženje

Namjera je prebaciti vrlo važan tekst iz točke 3.6. (vidjeti gore) u zaključak.

Naglasak bi trebao biti na tome da bi besplatne emisijske jedinice u okviru CBAM-a trebalo u potpunosti ukinuti tek nakon što se dokaže djelotvornost novog mehanizma.

Rezultat glasanja:

Za: 60

Protiv: 94

Suzdržani: 26